

ZAKON

O IZMENI I DOPUNAMA ZAKONA O POREZU NA DOHODAK GRAĐANA

Član 1.

U Zakonu o porezu na dohodak građana („Službeni glasnik RS”, br. 24/01, 80/02, 80/02 – dr. zakon, 135/04, 62/06, 65/06 – ispravka, 31/09, 44/09, 18/10, 50/11, 91/11 – US, 93/12, 114/12 – US, 47/13, 48/13 – ispravka, 108/13, 57/14, 68/14 – dr. zakon, 112/15, 113/17, 95/18, 86/19, 153/20, 44/21, 118/21, 138/22, 92/23 i 94/24), u članu 9. stav 1. tačka 31) tačka na kraju zamenjuje se tačkom i zapetom.

Dodaje se tačka 32), koja glasi:

„32) primanja koja se ostvaruju u skladu sa zakonom kojim se uređuju utvrđivanje garantne šeme i subvencionisanje dela kamate kao mera podrške mладима u kupovini прве stambene nepokretnosti.”.

Član 2.

U članu 81. posle reči: „ugostiteljstvo” dodaju se zapeta i reči: „prihodi pomoraca”.

Član 3.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljinjanja u „Službenom glasniku Republike Srbije”, a primenjuje se od 1. marta 2025. godine.

O B R A Z L O Ž E N J E

I. USTAVNI OSNOV ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavni osnov za donošenje ovog zakona sadržan je u članu 97. tač. 6. i 15. Ustava Republike Srbije, kojim je propisano da Republika Srbija uređuje i obezbeđuje, pored ostalog, poreski sistem i finansiranje ostvarivanja prava i dužnosti Republike Srbije, utvrđenih Ustavom i zakonom.

II. RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA

- *Problemi koje ovaj zakon treba da reši, odnosno ciljevi koji se ovim zakonom postižu*

Razlozi za donošenje ovog zakona sadržani su u potrebi da se merama fiskalne politike obezbede uslovi za podršku stambenom osamostaljivanju mladih, saglasno strateškom dokumentu Vlade - Strategija za mlade u Republici Srbiji za period od 2023. do 2030. godine („Službeni glasnik RS”, broj 9/23). Unapređene mere za rešavanje stambenog pitanja mladih rešavaće se kroz različite mehanizme: subvencionisane mere za stanovanje mladih i mladih parova, mladih naučnika, izgradnja neprofitnih stanova za mlađe, podsticanje povratka mladih u selo i kupovine kuće sa okućnicom, subvencionisana kupovina prve nekretnine, itd. Kao korisnici stambene podrške prepoznati su i mlađi koji su nezaposleni a koji imaju znanja i veštine koje su tražene na tržištu rada i koja su od interesa za jedinice lokalne samouprave, a nemaju rešeno stambeno pitanje. Efekti realizacije ove mere omogućavaju pozitivne unutrašnje migracije i doprinose razvoju politike zapošljavanja i ekonomskom napretku zemlje i poboljšanju demografskih pokazatelja.

Osnovna sadržina predložene izmene i dopune Zakona o porezu na dohodak građana („Službeni glasnik RS”, br. 24/01, 80/02, 80/02-dr. zakon, 135/04, 62/06, 65/06-ispravka, 31/09, 44/09, 18/10, 50/11, 91/11-US, 93/12, 114/12-US, 47/13, 48/13-ispravka, 108/13, 57/14, 68/14-dr. zakon, 112/15, 113/17, 95/18, 86/19, 153/20, 44/21, 118/21, 138/22, 92/23 i 94/24 - u daljem tekstu: Zakon) odnosi se na izuzimanje od oporezivanja primanja fizičkih lica po osnovu zakona kojim se uređuju utvrđivanje garantne šeme i subvencionisanje dela kamate kao mera podrške mlađima u kupovini prve stambene nepokretnosti. Pored toga, vrši se i pravnotehničko preciziranje odredbe Zakona koja se odnosi na ostale prihode fizičkih lica, u cilju stvaranja uslova za adekvatnu primenu Zakona.

- *Razmatrane mogućnosti da se problemi reše i bez donošenja zakona*

Imajući u vidu da je reč o elementima sistema i politike javnih prihoda koji se, saglasno odredbama Zakona o budžetskom sistemu („Službeni glasnik RS”, br. 54/09, 73/10, 101/10, 101/11, 93/12, 62/13, 63/13-ispravka, 108/13, 142/14, 68/15-dr. zakon, 103/15, 99/16, 113/17, 95/18, 31/19, 72/19, 149/20, 118/21, 118/21-dr. zakon, 138/22, 92/23 i 94/24) uvode zakonom, to znači da se izmene i dopune tih elemenata mogu vršiti samo zakonom. Prema tome, kako se materija koja se uređuje ovim zakonom odnosi na oporezivanje prihoda građana spada u zakonodavnu regulativu, nije razmatrano, niti je bilo osnova za razmatranje njenog uređenja drugim zakonom ili podzakonskim aktom.

- *Zašto je donošenje zakona najbolji način za rešavanje problema*

S obzirom da se radi o zakonskoj materiji, postojeća zakonska rešenja jedino je i moguće menjati i dopunjavati donošenjem zakona, tj. izmenom i dopunama Zakona.

Uređivanjem poreskopravne materije zakonom, daje se doprinos pravnoj sigurnosti i obezbeđuje se javnosti dostupnost u pogledu vođenja poreske politike, s obzirom da se ovaj zakon kao opšti pravni akt objavljuje i stvara jednaka prava i obaveze za sve subjekte koji se nađu u istoj poreskopravnoj situaciji.

III. OBJAŠNJENJE OSNOVNIH PRAVNIH INSTITUTA I POJEDINAČNIH REŠENJA

Uz član 1.

U članu 9. Zakona, novododata tačka 32) odnosi se na izuzimanje od oporezivanja primanja koja se ostvaruju u skladu sa zakonom kojim se uređuju utvrđivanje garantne šeme i subvencionisanje dela kamate kao mera podrške mladima u kupovini prve stambene nepokretnosti.

Uz član 2.

Dopunom člana 81. Zakona vrši se pravnotehničko preciziranje odredbe.

Uz član 3.

Predlaže se da ovaj zakon stupi na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srbije”, a da počne da se primenjuje od 1. marta 2025. godine.

IV. PROCENA FINANSIJSKIH SREDSTAVA ZA SPROVOĐENJE ZAKONA

Za sprovođenje ovog zakona nije potrebno obezbediti dodatna sredstva u budžetu Republike Srbije.

V. ANALIZA EFEKATA ZAKONA

Po osnovu poreskog izuzimanja efekat na budžet biće neutralan.

Ključna pitanja za analizu postojećeg stanja i pravilno definisanje promene koja se predlaže

- 1) Koji pokazatelji se prate u oblasti, koji su razlozi zbog kojih se ovi pokazatelji prate i koje su njihove vrednosti? Da li se u predmetnoj oblasti sprovodi ili se sprovodio dokument javne politike ili propis?
- Predstaviti rezultate sprovođenja tog dokumenta javne politike ili propisa i obrazložiti zbog čega dobijeni rezultati nisu u skladu sa planiranim vrednostima.

Osnovni dokument javnih politika koji se sprovodi je Strategija za mlade u Republici Srbiji za period od 2023. do 2030. godine.

U delu 3. Pregled i analiza postojećeg stanja u oblasti omladinske politike, 3.1.4. Obrazovanje i zapošljavanje mladih, navodi se da osnovni razlozi za neosamostaljivanje od roditelja kod 52% ispitanika su finansijski (nema/nedovoljna lična primanja/roditelji ne žele da plaćaju). Mladima bi za stambeno osamostaljivanje bila najznačajnija podrška države u vidu izgradnje neprofitnih stanova za mlade (32%), subvencionisani krediti (29%), izdavanje kuća - stanova po povoljnijim

uslovima za mlade (23%), poklon od države napuštenih kuća u ruralnim područjima (11%) i posao sa dovoljno visokom platom (3%).

Predloženom izmenom i dopunama Zakona kroz poresko izuzimanje primanja fizičkih lica, kao korisnika kredita, kroz subvencionisanu kamatnu stopu za svaki pojedinačni kredit tako da će Republika Srbija tokom prvih šest godina otplate kredita plaćati bankama koje budu učestvovali u programu deo kamatne stope, stvaraju se uslovi za realizovanje ciljeva koji su postavljeni u navedenoj strategiji za mlade kao dokumentu javne politike koji se odnosi na osnovne principe, pravce i očekivane rezultate delovanja svih subjekata omladinske politike ka unapređenju društvenog položaja mlađih i stvaranju uslova za ostvarivanje prava i interesa mlađih u svim oblastima.

- 2) Koji su važeći propisi i dokumenti javnih politika od značaja za promenu koja se predlaže i u čemu se taj značaj ogleda?

Osnovni dokument javnih politika koji je od značaja za predložene izmene je Strategija za mlađe u Republici Srbiji za period od 2023. do 2030. godine. Od značaja je što se ovaj dokument javne politike odnosi na osnovne principe, pravce i očekivane rezultate delovanja svih subjekata omladinske politike ka unapređenju društvenog položaja mlađih i stvaranju uslova za ostvarivanje prava i interesa mlađih u svim oblastima.

- 3) Da li su uočeni problemi u oblasti i na koga se oni odnose?
Predstaviti uzroke i posledice problema.

U delu 3. Pregled i analiza postojećeg stanja u oblasti omladinske politike, 3.1. Mladi u Republici Srbiji - opis postojećeg stanja, 3.1.4. Obrazovanje i zapošljavanje mlađih, navodi se da skoro četvrtina mlađih u Republici Srbiji uzrasta od 15 do 30 godina (23%) se finansijski i stambeno osamostalilo od roditelja. Stambeno se osamostalilo samo 3% mlađih, i to uglavnom uzrasta 25-30 godina. Osnovni razlozi za neosamostaljivanje kod 52% ispitanika su finansijski (nema/nedovoljna lična primanja/roditelji ne žele da plaćaju). Mladima bi za stambeno osamostaljivanje bila najznačajnija podrška države u vidu izgradnje neprofitnih stanova za mlađe (32%), subvencionisani krediti (29%), izdavanje kuća - stanova po povoljnijim uslovima za mlađe (23%), poklon od države napuštenih kuća u ruralnim područjima (11%) i posao sa dovoljno visokom platom (3%).

- 4) Koja se promena predlaže? Da li je promena zaista neophodna i u kom obimu?

Predloženom izmenom i dopunama Zakona kroz poresko izuzimanje primanja fizičkih lica, kao korisnika kredita kroz program podrške mlađima u kupovini prve stambene nepokretnosti, kroz subvencionisanu kamatnu stopu za svaki pojedinačni kredit tako da će Republika Srbija tokom prvih šest godina otplate kredita plaćati bankama koje budu učestvovali u programu deo kamatne stope, stvaraju se uslovi za realizovanje ciljeva koji su postavljeni u navedenoj strategiji za mlađe kao dokumentu javne politike koji se odnosi na osnovne principe, pravce i očekivane rezultate delovanja svih subjekata omladinske politike ka unapređenju društvenog položaja mlađih i stvaranju uslova za ostvarivanje prava i interesa mlađih u svim oblastima.

- 5) Na koje ciljne grupe će uticati predložena izmena? Utvrditi i predstaviti ciljne grupe na koje će promena imati neposredan odnosno posredan uticaj.

Predloženo rešenje uticaće na fizička lica korisnike stambenog kredita u skladu sa zakonom kojim se uređuju utvrđivanje garantne šeme i subvencionisanje dela kamate kao mera podrške mladima u kupovini prve stambene nepokretnosti.

- 6) Da li postoje važeći dokumenti javnih politika kojima bi se mogla ostvariti željena promena i o kojim dokumentima se radi?

Ne postoje važeći dokumenti javnih politika kojima bi se mogla u potpunosti ostvariti promena predložena ovim zakonom.

- 7) Da li je promenu moguće ostvariti primenom važećih propisa?

S obzirom da se radi o zakonskoj materiji, određena postojeća zakonska rešenja jedino je i moguće menjati i dopunjavati donošenjem zakona. Primenom važećih propisa nemoguće je ostvarivanje željenih izmena, što je i razlog za donošenje ovog zakona.

- 8) Kvantitativno (numerički, statistički) predstaviti očekivane trendove u predmetnoj oblasti, ukoliko se odustane od intervencije („status quo“).

Predmetnim zakonom merama fiskalne politike obezbeđuju se uslovi za podršku stambenom osamostaljivanju mlađih, saglasno strateškom dokumentu Vlade - Strategija za mlade u Republici Srbiji za period od 2023. do 2030. godine, kao i saglasno zakonu kojim se uređuje utvrđivanje garantne šeme i subvencionisanje dela kamate kao mera podrške mladima u kupovini prve stambene nepokretnosti.

- 9) Kakvo je iskustvo u ostvarivanju ovakvih promena u poređenju sa iskustvom drugih država, odnosno lokalnih samouprava (ako je reč o javnoj politici ili aktu lokalne samouprave)?

U ovom trenutku nije moguće primeniti iskustvo drugih država, imajući u vidu da se radi o doprinosu stvaranju podsticajnog okruženja za rešavanje stambenog pitanja kroz program podrške mladima u kupovini prve stambene nepokretnosti.

Ključna pitanja za utvrđivanje ciljeva

- 1) Zbog čega je neophodno postići željenu promenu na nivou društva? (odgovorom na ovo pitanje definiše se opšti cilj).

U Strategiji za mlade u Republici Srbiji za period od 2023. do 2030. godine, u delu 5.1. Opšti cilj, naveden je unapređen kvalitet života mlađih. Ispunjene se verifikuje kroz pokazatelje efekata koji se odnose, između ostalog, na stopu rizika od siromaštva ili socijalne isključenosti mlađih, stopu mlađog stanovništva van radne snage i nezaposlenosti mlađih, stopu mlađih osoba koje nisu u obrazovanju, radnom odnosu niti obuci.

- 2) Šta se predmetnom promenom želi postići? (odgovorom na ovo pitanje definišu se posebni ciljevi, čije postizanje treba da dovode do ostvarenja opšteg cilja. U odnosu na posebne ciljeve, formulišu se mere za njihovo postizanje).

Predmetnom promenom je potrebno doprineti ostvarivanju posebnog cilja, saglasno navedenoj strategiji za mlade, koji se odnosi na stvaranje uslova za zdravo

i bezbedno okruženje i socijalno blagostanje mladih, za čije postizanje je, između ostalog, planirana mera - Podrška stambenom osamostaljivanju mladih.

- 3) Da li su opšti i posebni ciljevi usklađeni sa važećim dokumentima javnih politika i postojećim pravnim okvirom, a pre svega sa prioritetnim ciljevima Vlade?

Opšti i posebni ciljevi su usklađeni sa važećim dokumentom javnih politika - Strategijom za mlađe u Republici Srbiji za period od 2023. do 2030. godine, koju je Vlada usvojila.

- 4) Na osnovu kojih pokazatelja učinka će biti moguće utvrditi da li je došlo do ostvarivanja opštih odnosno posebnih ciljeva?

Ostvarivanje opštih, odnosno posebnih ciljeva moći će da se oceni kroz razvijene mere javne politike za podršku stambenom osamostaljivanju mladih, utvrđivanjem udela mladih koji su se informisali o podsticajnim mera stambene politike i preduzeli korake ka stambenom osamostaljivanju i broju mladih koji su dobili podršku u okviru mera za stambeno osamostaljivanje u toku kalendarske godine.

Ključna pitanja za identifikovanje opcija javnih politika

- 1) Koje relevantne opcije (alternativne mere, odnosno grupe mera) za ostvarenje cilja su uzete u razmatranje? Da li je razmatrana „status quo“ opcija?

„Status quo“ opcija nije razmatrana, imajući u vidu da je potrebno realizovati mere javne politike za podršku stambenom osamostaljivanju mladih. U odabiru opcija tražilo se najoptimalnije rešenje za ostvarenje postavljenih ciljeva.

- 2) Da li su, pored regulatornih mera, identifikovane i druge opcije za postizanje željene promene i analizirani njihovi potencijalni efekti?

S obzirom na to da su predložena rešenja normativnog karaktera, ne postoji mogućnost da se postavljeni ciljevi ostvare bez donošenja zakona, pa nisu razmatrane druge opcije.

- 3) Da li su, pored restriktivnih mera (zabrane, ograničenja, sankcije i slično) ispitane i podsticajne mere za postizanje posebnog cilja?

Ovim zakonom predložena mera je podsticajnog karaktera.

- 4) Da li su u okviru razmatranih opcija identifikovane institucionalno upravljačko organizacione mere koje je neophodno sprovesti da bi se postigli posebni ciljevi?

U okviru predloženog rešenja nisu identifikovane institucionalno upravljačko organizacione mere.

- 5) Da li se promena može postići kroz sprovođenje informativno-edukativnih mera?

S obzirom da se radi o zakonskoj materiji, određena postojeća zakonska rešenja jedino je i moguće menjati i dopunjavati donošenjem zakona. Promena se ne može postići sprovođenjem informativno-edukativnih mera.

6) Da li ciljne grupe i druge zainteresovane strane iz civilnog i privatnog sektora mogu da budu uključene u proces sprovođenja javne politike, odnosno propisa ili se problem može rešiti isključivo intervencijom javnog sektora?

Imajući u vidu da su predložena rešenja normativna materija, nema mogućnosti da se željeni ciljevi postignu bez donošenja zakona, odnosno bez intervencije javnog sektora.

7) Da li postoje raspoloživi, odnosno potencijalni resursi za sprovođenje identifikovanih opcija?

Nadležni organi poseduju resurse za sprovođenje predloženih izmena.

8) Koja opcija je izabrana za sprovođenje i na osnovu čega je procenjeno da će se tom opcijom postići željena promena i ostvarenje utvrđenih ciljeva?

Merama fiskalne politike treba da se obezbede uslovi za podršku stambenom osamostaljivanju mladih, saglasno strateškom dokumentu Vlade imajući u vidu da se odnosi na osnovne principe, pravce i očekivane rezultate delovanja svih subjekata omladinske politike ka unapređenju društvenog položaja mladih i stvaranju uslova za ostvarivanje prava i interesa mladih u svim oblastima.

Ključna pitanja za analizu finansijskih efekata

1) Kakve će efekte izabrana opcija imati na javne prihode i rashode u srednjem i dugom roku?

Imaće neutralne efekte na javne prihode i rashode u srednjem i dugom roku.

2) Da li je finansijske resurse za sprovođenje izabrane opcije potrebno obezrediti u budžetu, ili iz drugih izvora finansiranja i kojih?

Za sprovođenje ovog zakona nije potrebno obezrediti dodatna sredstva u budžetu Republike Srbije.

3) Kako će sprovođenje izabrane opcije uticati na međunarodne finansijske obaveze?

/

4) Koliki su procenjeni troškovi uvođenja promena koji proističu iz sprovođenja izabrane opcije (osnivanje novih institucija, restrukturiranje postojećih institucija i obuka državnih službenika) iskazani u kategorijama kapitalnih troškova, tekućih troškova i zarada?

/

5) Da li je moguće finansirati rashode izabrane opcije kroz redistribuciju postojećih sredstava?

/

6) Kakvi će biti efekti sprovođenja izabrane opcije na rashode drugih institucija?

/

Ključna pitanja za analizu ekonomskih efekata

- 1) Koje troškove i koristi (materijalne i nematerijalne) će izabrana opcija prouzrokovati privredi, pojedinoj grani, odnosno određenoj kategoriji privrednih subjekata?

Predloženo rešenje neće prouzrokovati troškove privredi, pojedinoj grani, odnosno određenoj kategoriji privrednih subjekata. Predloženo rešenje bi trebalo da stvori uslove za održivom potražnjom stambenih jedinica na tržištu nekretnina.

- 2) Da li izabrana opcija utiče na konkurentnost privrednih subjekata na domaćem i inostranom tržištu (uključujući i efekte na konkurentnost cena) i na koji način?

Predloženo rešenje ne bi trebalo da utiče na konkurentnost privrednih subjekata na domaćem i inostranom tržištu.

- 3) Da li izabrane opcije utiču na uslove konkurenčije i na koji način?

Predložena izmena i dopune Zakona ne bi trebalo utiću na uslove konkurenčije.

- 4) Da li izabrana opcija utiče na transfer tehnologije i/ili primenu tehničko-tehnoloških, organizacionih i poslovnih inovacija i na koji način?

/

- 5) Da li izabrana opcija utiče na društveno bogatstvo i njegovu raspodelu i na koji način?

/

- 6) Kakve će efekte izabrana opcija imati na kvalitet i status radne snage (prava, obaveze i odgovornosti), kao i prava, obaveze i odgovornosti poslodavaca?

Predmetnim zakonom ne uređuju se prava, obaveze i odgovornosti zaposlenih i poslodavaca.

Ključna pitanja za analizu efekata na društvo

- 1) Kolike troškove i koristi (materijalne i nematerijalne) će izabrana opcija prouzrokovati građanima?

Predložena zakonska rešenja ne stvaraju dodatne troškove građanima i privredi.

- 2) Da li će efekti realizacije izabrane opcije štetno uticati na neku specifičnu grupu populacije i da li će to negativno uticati na uspešno sprovođenje te opcije, kao i koje mere treba preuzeti da bi se ovi rizici sveli na minimum?

Predloženo rešenje nije koncipirano tako da štetno utiče na neku specifičnu grupu populacije. Predloženo rešenje podstiče mlade, kao specifičnu grupu populacije, i ima za cilj podršku u okviru mera za stambeno osamostaljivanje mladih.

- 3) Na koje društvene grupe, a posebno na koje osetljive društvene grupe, bi uticale mere izabrane opcije i kako bi se taj uticaj ogledao (pre svega na siromašne i socijalno isključene pojedince i grupe, kao što su osobe sa invaliditetom, deca, mlađi,

žene, stariji preko 65 godina, pripadnici romske nacionalne manjine, neobrazovani, nezaposleni, izbegla i interno raseljena lica i stanovništvo ruralnih sredina i druge osetljive društvene grupe)?

Predloženo rešenje podstiče mlade, kao specifičnu grupu populacije, i ima za cilj podršku u okviru mera za stambeno osamostaljivanje mladih.

4) Da li bi i na koji način izabrana opcija uticala na tržište rada i zapošljavanje, kao i na uslove za rad (npr. promene u stopama zaposlenosti, otpuštanje tehnoloških viškova, ukinuta ili novoformirana radna mesta, postojeća prava i obaveze radnika, potrebe za prekvalifikacijama ili dodatnim obukama koje nameće tržište rada, rodnu ravnopravnost, ranjive grupe i oblike njihovog zapošljavanja i slično)?

Predloženo rešenje ne stvara troškove ni građanima ni privredi, s obzirom da ima za cilj podršku u okviru mera za stambeno osamostaljivanje mladih.

5) Da li izabrane opcije omogućavaju ravnopravan tretman, ili dovode do direktnе ili indirektnе diskriminacije različitih kategorija lica (npr. na osnovu nacionalne pripadnosti, etničkog porekla, jezika, pola, rodnog identiteta, invaliditeta, starosne dobi, seksualne orientacije, bračnog statusa ili drugih ličnih svojstava)?

S obzirom da porez na dohodak građana plaćaju, u skladu sa Zakonom, fizička lica koja ostvaruju dohodak, predloženim rešenjem utvrđuje se poresko izuzimanje po osnovu određen vrste primanja, za sva lica koja se nađu u istoj poreskopravnoj situaciji, u vezi sa realizovanjem ciljeva koji su postavljeni u navedenoj strategiji za mlade kao dokumentu javne politike koji se odnosi na osnovne principe, pravce i očekivane rezultate delovanja svih subjekata omladinske politike ka unapređenju društvenog položaja mladih i stvaranju uslova za ostvarivanje prava i interesa mladih u svim oblastima.

6) Da li bi izabrana opcija mogla da utiče na cene roba i usluga i životni standard stanovništva, na koji način i u kojem obimu?

/

7) Da li bi se realizacijom izabranih opcija pozitivno uticalo na promenu socijalne situacije u nekom određenom regionu ili okrugu i na koji način?

Predloženo rešenje nije koncipirano tako da podstiče razvoj određenog regiona, već tako da se primenjuje na celokupnoj teritoriji Republike Srbije.

8) Da li bi se realizacijom izabrane opcije uticalo na promene u finansiranju, kvalitetu ili dostupnosti sistema socijalne zaštite, zdravstvenog sistema ili sistema obrazovanja, posebno u smislu jednakog pristupa uslugama i pravima za osetljive grupe i na koji način?

Ne očekuje se uticaj na promene u finansiranju, kvalitetu ili dostupnosti sistema socijalne zaštite, zdravstvenog sistema ili sistema obrazovanja.

Ključna pitanja za analizu upravljačkih efekata

1) Da li se izabranom opcijom uvode organizacione, upravljačke ili institucionalne promene i koje su to promene?

Izabranom opcijom ne uvode se organizacione, upravljačke ili institucionalne promene.

2) Da li postojeća javna uprava ima kapacitet za sprovođenje izabrane opcije (uključujući i kvalitet i kvantitet raspoloživih kapaciteta) i da li je potrebno preduzeti određene mere za poboljšanje tih kapaciteta?

Poreska uprava ima kapacitet za sprovođenje izabrane opcije.

3) Da li je za realizaciju izabrane opcije bilo potrebno izvršiti restrukturiranje postojećeg državnog organa, odnosno drugog subjekta javnog sektora (npr. proširenje, ukidanje, promene funkcija/hijerarhije, unapređenje tehničkih i ljudskih kapaciteta i sl) i u kojem vremenskom periodu je to potrebno sprovesti?

Za realizaciju izabrane opcije nije bilo potrebno izvršiti restrukturiranje postojećeg državnog organa, odnosno drugog subjekta javnog sektora.

4) Da li je izabrana opcija u saglasnosti sa važećim propisima, međunarodnim sporazumima i usvojenim dokumentima javnih politika?

Izabrana opcija je u saglasnosti sa važećim propisima, međunarodnim sporazumima i usvojenim dokumentima javnih politika.

5) Da li izabrana opcija utiče na vladavinu prava i bezbednost?

Izabranom opcijom povećava se pravna sigurnost obveznika. Definisanjem jasnih uslova za ostvarivanje poreskog izuzimanja doprinosi se većoj pravnoj sigurnosti poreskih obveznika i izvesnosti u pogledu elemenata poreskopravnog odnosa.

6) Da li izabrana opcija utiče na odgovornost i transparentnost rada javne uprave i na koji način?

Izabrana opcija, kojom se jasno uređuje ostvarivanje prava i obaveza obveznika, utiče se na odgovornost i transparentnost rada javne uprave koja u pogledu prava i obaveze iz poreskopravnog odnosa primenjuje odredbe zakona i drugih propisa saglasno načelu zakonitosti.

7) Koje dodatne mere treba sprovesti i koliko vremena će biti potrebno da se sprovede izabrana opcija i obezbedi njenu kasnije dosledno sprovođenje, odnosno njena održivost?

Nije potrebno sprovesti dodatne mere, kao i sačinjavanje odgovarajućih uputstava, instrukcija i dr.

Ključna pitanja za analizu rizika

1) Da li je za sprovođenje izabrane opcije obezbeđena podrška svih ključnih zainteresovanih strana i ciljnih grupa? Da li je sprovođenje izabrane opcije prioritet za donosioce odluka u narednom periodu (Narodnu skupštinu, Vladu, državne organe i slično)?

Predloženim rešenjem stvaraju se uslovi za realizovanje ciljeva koji su postavljeni u navedenoj strategiji za mlade kao dokumentu javne politike. Sprovođenje izabrane opcije je prioritet za donosioce odluka u narednom periodu.

2) Da li su obezbeđena finansijska sredstva za sprovođenje izabrane opcije?
 Da li je za sprovođenje izabrane opcije obezbeđeno dovoljno vremena za sprovođenje postupka javne nabavke ukoliko je ona potrebna?

/
 3) Da li postoji još neki rizik za sprovođenje izabrane opcije?

/
Informacije o sprovedenim konsultacijama:

U pogledu primene predloženih zakonskih rešenja u toku izrade Nacrta zakona izvršene su konsultacije sa Poreskom upravom, kao relevantnim organom državne uprave od koje je dobijeno pozitivno mišljenje.

Ovaj zakon je u postupku pripreme dostavljen nadležnim ministarstvima i drugim nadležnim organima, tako da je zainteresovanim stranama pružena prilika da se izjasne o predloženom zakonu.

Informacije o bitnim elementima administrativnog postupka koji se uređuje propisom:

Predloženim zakonom ne vrši se izmena postojećih administrativnih postupaka.

VI. PREGLED ODREDABA ZAKONA O POREZU NA DOHODAK GRAĐANA, KOJA SE MENJA, ODNOSNO DOPUNJUJE

Član 9.

Ne plaća se porez na dohodak građana na primanja ostvarena po osnovu:

- 1) propisa o pravima ratnih invalida;
- 2) primanja, osim naknade zarade (plate), koja se ostvaruju u skladu sa zakonom kojim se uređuje finansijska podrška porodici sa decom;
- 3) naknada za pomoći negu drugog lica i naknada za telesno oštećenje;
- 4) naknada za vreme nezaposlenosti i druge vrste naknada koje, u okviru programa i mera aktivne politike zapošljavanja, plaća Nacionalna služba za zapošljavanje u skladu sa zakonom kojim se uređuje zapošljavanje i osiguranje za slučaj nezaposlenosti;
- 5) usluga socijalne zaštite i materijalne podrške u skladu sa zakonom kojim se uređuje socijalna zaštita;
- 6) naknada iz zdravstvenog osiguranja, osim naknade zarade (plate);
- 7) naknada iz osiguranja imovine, izuzev naknada iz osiguranja za izmaklu korist, kao i naknada iz osiguranja lica kojima se nadoknađuje pretrpljena šteta, ukoliko ona nije nadoknađena od štetnika;
- 8) naknada materijalne i nematerijalne štete, izuzev naknade za izmaklu korist i naknade zarade (plate), odnosno naknade za izgubljenu zaradu (platu);
- 9) pomoći koju u slučaju smrti zaposlenog ili penzionisanog zaposlenog, poslodavac isplaćuje članu njegove porodice - do 94.472 dinara;
- 10) pomoći zbog uništenja ili oštećenja imovine usled elementarnih nepogoda ili drugih vanrednih događaja;
- 11) organizovane socijalne i humanitarne pomoći;
- 12) stipendija i kredita učenika i studenata - u mesečnom iznosu do 41.381 dinara;
- 13) naknade za ishranu - hranarine koju sportistima amaterima isplaćuju amaterski sportski klubovi, u skladu sa zakonom kojim se uređuje sport - u mesečnom iznosu do 13.497 dinara;

- 14) naknada i nagrada za rad osuđenih lica i maloletnih učinilaca krivičnih dela, saglasno zakonu kojim se uređuje izvršenje krivičnih sankcija;
- 15) naknada i nagrada za rad pacijenata u psihijatrijskim ustanovama;
- 16) uplate doprinosa za obavezno socijalno osiguranje koje je privredno društvo dužno da plati za osnivača, odnosno svog člana u skladu sa zakonom kojim se uređuju doprinosi za obavezno socijalno osiguranje;
- 17) penzija, naknada uz penziju i invalidnina koje se ostvaruju po osnovu prava iz obaveznog penzijskog i invalidskog osiguranja, odnosno vojnog osiguranja;
- 18) otpremnine kod odlaska u penziju - do iznosa koji je kao najniži utvrđen zakonom kojim se uređuje rad, odnosno radni odnosi;
- 19) otpremnine, odnosno novčane naknade koje poslodavac isplaćuje zaposlenom za čijim je radom prestala potreba u skladu sa zakonom kojim se uređuje rad, odnosno radni odnosi, odnosno zaposlenom koji radi na poslovima za koje više ne postoji potreba ili postoji potreba smanjenja broja izvršilaca u skladu sa zakonom kojim se uređuje način određivanja maksimalnog broja zaposlenih u javnom sektoru - do iznosa koji je kao najniži utvrđen tim zakonima;
- 20) otpremnine koja se isplaćuje licu kome prestaje radni odnos u procesu rešavanja viška zaposlenih u postupku privatizacije u skladu sa aktom Vlade kojim se utvrđuje program za rešavanje viška zaposlenih u postupku privatizacije - do iznosa utvrđenog tim programom;
- 21) naknada za rad hranitelja i naknada za izdržavanje korisnika u hraniteljskoj porodici;
- 22) naknada koje se, u skladu sa propisima kojima se uređuje Vojska Srbije, isplaćuju vojnicima na služenju vojnog roka, učenicima i kadetima vojnoškolske ustanove i licima na drugom stručnom ospozobljavanju za oficire i podoficire;
- 23) naknada koje se, u skladu sa propisima kojima se uređuju unutrašnji poslovi, isplaćuju studentima visokoškolske ustanove osnovane za ostvarivanje studijskih programa za potrebe policijskog obrazovanja;
- 23a) naknada koje, u skladu sa zakonom kojim se uređuje dualno obrazovanje, odnosno zakonom kojim se uređuje dualni model studija, kao materijalno i finansijsko obezbeđenje ostvaruju učenici, odnosno studenti koji obavljaju učenje kroz rad;
- 24) premija, subvencija, regresa i drugih sredstava koja se u svrhu podsticanja razvoja poljoprivrede, iz budžeta Republike, autonomne pokrajine i lokalne samouprave plaćaju, odnosno isplaćuju na poseban namenski račun nosiocu porodičnog poljoprivrednog gazdinstva koji je upisan u registar poljoprivrednih gazdinstava u skladu sa propisima koji uređuju tu oblast;
- 25) PDV nadoknade, u skladu sa zakonom kojim se uređuje porez na dodatu vrednost;
- 26) nagrada učenicima i studentima ostvarenim za postignute rezultate tokom školovanja i obrazovanja, kao i osvojenih na međunarodnim takmičenjima i takmičenjima u okviru obrazovnog sistema;
- 27) naknade troškova volontiranja koju ostvaruje volonter, u skladu sa zakonom kojim se uređuje volontiranje;
- 28) novčane pomoći fizičkim licima koja nisu u radnom odnosu kod davaoca koja služi za lečenje u zemlji ili inostranstvu, u visini stvarnih troškova lečenja, dokumentovano računima zdravstvene ustanove koja je lečenje izvršila, kao i dokumentovani troškovi prevoza i smeštaja za potrebe lečenja tog lica;
- 29) naknada za rad članova izbornih komisija, osim članova Republičke izborne komisije, biračkih i glasačkih odbora za sprovođenje neposrednih izbora i drugih oblika neposrednog izjašnjavanja građana, kao i naknada za rad na popisu stanovništva - do 7.247 dinara u okviru istog izbornog ciklusa, odnosno popisa stanovništva;
- 30) novčane pomoći fizičkim licima koja nisu zaposlena kod davaoca, a koja ne predstavlja ekvivalent za neki njihov rad, odnosno protivuslugu ili protivčinidbu za

neku njihovu aktivnost u odnosu na davaoca - u iznosu do 17.933 dinara godišnje, ostvarene od jednog isplatioca;

31) naknade troškova boravka fizičkim licima koja učestvuju u programima Evropske unije i drugih međunarodnih organizacija u oblasti obrazovanja, obuka, sporta, rada sa mladima, nauke, istraživanja i inovacija, isplaćene u skladu sa navedenim programima, a najviše do iznosa od 137.941 dinara za troškove na mesečnom nivou-;

32) PRIMANJA KOJA SE OSTVARUJU U SKLADU SA ZAKONOM KOJIM SE UREĐUJU UTVRĐIVANJE GARANTNE ŠEME I SUBVENCIONISANJE DELA KAMATE KAO MERA PODRŠKE MLADIMA U KUPOVINI PRVE STAMBENE NEPOKRETNOSTI.

Ostvarivanje prava na poresko oslobođenje za primanja iz stava 1. tač. 10), 11), 12), 13), 28) i 30) ovog člana bliže uređuje ministar nadležan za poslove finansija (u daljem tekstu: ministar).

Član 81.

Ostalim prihodima smatraju se: prihodi koje obveznik ostvari davanjem u zakup opreme, transportnih sredstava i drugih pokretnih stvari, dobici od igara na sreću, prihodi od osiguranja lica, prihodi sportista i sportskih stručnjaka, prihodi po osnovu pružanja ugostiteljskih usluga u skladu sa zakonima kojima se uređuju turizam i ugostiteljstvo, PRIHODI POMORACA i drugi prihodi, osim onih koji su posebno izuzeti ovim zakonom.

ČLAN 3.

OVAJ ZAKON STUPA NA SNAGU OSMOG DANA OD DANA OBJAVLJIVANJA U „SLUŽBENOM GLASNIKU REPUBLIKE SRBIJE”, A PRIMENJUJE SE OD 1. MARTA 2025. GODINE.

**OBRAZAC IZJAVE O USKLAĐENOSTI PROPISA
SA PROPISIMA EVROPSKE UNIJE**

1. Ovlašćeni predлагаč: Vlada
Obradivač: Ministarstvo finansija

2. Naziv propisa

Predlog zakona o izmeni i dopunama Zakona o porezu na dohodak građana
Draft Law on amendment and supplements to Individual Income Tax Law

3. Usklađenost propisa s odredbama Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju između Evropskih zajednica i njihovih država članica, sa jedne strane, i Republike Srbije sa druge strane („Službeni glasnik RS”, broj 83/08) (u daljem tekstu: Sporazum):

a) Odredba Sporazuma koja se odnosi na normativnu sadržinu propisa

Naslov IV - Slobodan protok robe, član 37. Sporazuma

Naslov VIII - Politike saradnje, član 100. Sporazuma

b) Prelazni rok za usklađivanje zakonodavstva prema odredbama Sporazuma

Primenjuje se rok iz člana 72. Sporazuma, kao opšti rok za usklađivanje propisa.

v) Ocena ispunjenosti obaveze koje proizlaze iz navedene odredbe Sporazuma

U potpunosti ispunjava obaveze koje proizilaze iz odredaba Sporazuma.

g) Razlozi za delimično ispunjavanje, odnosno neispunjavanje obaveza koje proizlaze iz navedene odredbe Sporazuma

/

d) Veza sa Nacionalnim programom za usvajanje pravnih tekovina Evropske unije

3.16. Oporezivanje, 3.16.1. Direktno oporezivanje

4. Usklađenost propisa sa propisima Evropske unije:

a) Navođenje odredbi primarnih izvora prava Evropske unije i ocene usklađenosti sa njima

b) Navođenje sekundarnih izvora prava Evropske unije i ocene usklađenosti sa njima

CELEX: 32009L0133 Direktiva Saveta 2009/133/EZ.

U ovom trenutku nije bilo usklađivanja sa predmetnom direktivom koje je predviđeno u skladu sa rokovima prema NPAA.

v) Navođenje ostalih izvora prava Evropske unije i usklađenost sa njima

g) Razlozi za delimičnu usklađenost, odnosno neusklađenost,

d) Rok u kojem je predviđeno postizanje potpune usklađenosti propisa sa propisima Evropske unije

Ne postoje odgovarajući propisi Evropske unije sa kojima je potrebno obezbediti usklađenost.

5. Ukoliko ne postoje odgovarajuće nadležnosti Evropske unije u materiji koju reguliše propis, i/ili ne postoje odgovarajući sekundarni izvori prava Evropske unije sa kojima je potrebno obezbediti usklađenost, potrebno je obrazložiti tu činjenicu. U ovom slučaju, nije potrebno popunjavati Tabelu usklađenosti propisa. Tabelu usklađenosti nije potrebno popunjavati i ukoliko se domaćim propisom ne vrši prenos odredbi sekundarnog izvora prava Evropske unije već se isključivo vrši primena ili sprovođenje nekog zahteva koji proizilazi iz odredbe sekundarnog izvora prava (npr. Predlogom odluke o izradi strateške procene uticaja biće sprovedena obaveza iz člana 4. Direktive 2001/42/EZ, ali se ne vrši i prenos te odredbe direktive).

Ne postoje odgovarajući propisi Evropske unije sa kojima je potrebno obezbediti usklađenost.

6. Da li su prethodno navedeni izvori prava Evropske unije prevedeni na srpski jezik?

Ne postoje odgovarajući propisi Evropske unije sa kojima je potrebno obezbediti usklađenost.

7. Da li je propis preведен na neki službeni jezik Evropske unije?

Ne.

8. Saradnja sa Evropskom unijom i učešće konsultanata u izradi propisa i njihovo mišljenje o usklađenosti.

Predlog zakona nije bio predmet konsultacija sa Evropskom unijom. U izradi navedenog zakona nisu učestvovali konsultanti.